

معلمان در صف اول

◀ پدیده‌های مهم اجتماعی، متناسب با بزرگی، فراگیری و ماندگاری خود، در ابعاد گوناگون زندگی انسان اثراتی می‌گذارند. این اثرات ممکن است گاهی در قالب ایجاد و گاهی در قالب تغییر سایر پدیده‌ها خودنمایی کنند. گاهی عنوان مثبت یا منفی دادن به وقایع، با توجه به منظومه‌های اعتقادی ما یا دیگران، ساده و آشکار است، اما در برخی موارد، چگونگی تعامل و برخورد ما با آن‌ها، می‌تواند در مثبت یا منفی شمردن خود یا نتایجشان دخالت قطعی داشته باشد. بدون تردید ویروس کرونا و شیوع جهانی آن یکی از مهم‌ترین تجربه‌های اجتماعی بشری دوران معاصر در برخورد با یک پدیده سهمگین و تغییردهنده است. ماجرای کرونا اگرچه ابتدا در حوزه بهداشت و سلامت نگرانی آفرید و توجه تمام فعالان آن حوزه را به خود معطوف کرد، اما خیلی زود عرصه‌های متعدد زندگی مردم جهان اعم از اقتصادی، سیاسی و فرهنگی را درنوردید و خود را به آن‌ها تحمیل کرد. امروز دیگر هیچ فعالیت اقتصادی مهمی بدون محاسبه کرونا انجام نمی‌شود. امروز دیگر هیچ عرصه سیاسی چشمگیری، فارغ از مسئله کرونا، قابل برنامه‌ریزی نیست.

به عبارت دیگر، به‌سادگی می‌توان گفت، این پدیده جهانی در تمام محاسبات ذهنی و فعالیت‌های مهم زندگی ما ضرب شده و نتایج جدید خود را تثبیت می‌کند. معنای این سخن آن است که کرونا، برخی اولویت‌ها را جابه‌جا کرده، بعضی قیمت‌ها را بالا برده و بعضی قیمت‌ها را پایین آورده است. بعضی افراد و جایگاه‌ها و ایده‌ها را اهمیت بخشیده و بعضی دیگر را از اهمیت انداخته است.

در عرصه‌های گوناگون، اگر حساب موج‌سواران و سوداگران بداندیش و بدکردار را که همواره به دنبال یافتن منفذها و خلأها برای سودجویی‌های غیرانسانی و غیراخلاقی خود هستند، از سایرین جدا کنیم، نگاه با دو گروه بزرگ دیگر رو به رو خواهیم شد. گروه اول، با جمعیتی فراوان، کسانی هستند که در این زمان مانند بسیاری از دوره‌های دیگر، منفعل و منتظرند تا ببینند حوادث با آن‌ها و زندگی‌شان چه کار می‌کند و آن‌ها را به کدام سو می‌برد و در چه موقعیتی قرار می‌دهد. این گروه برنامه و نقشه راهی برای مسیریابی آینده و حرکت هوشمندانه و هدفمند در آن ندارند و به‌طور طبیعی توسط دیگران مدیریت خواهند شد.

دسته و گروه سومی که هم‌زمان با تخریب‌کنندگان و منفعلان، در جامعه بشری حضور دارند، به‌خوبی شرایط و اقتضائات را درک می‌کنند و با هوشمندی

و هدفمندی در عرصه‌های گوناگون، نقش‌های مثبت و پیش‌برنده را بر عهده می‌گیرند. اثرگذاری مثبت و ستایش‌برانگیز این گروه را در تمام جوامع بشری و مبتنی بر گرایش‌های فطری و ارزش‌های الهی می‌توان دید و می‌توان گفت، هر جامعه بدون آن‌ها گویا خیلی زود به‌سوی رکود و سپس نابودی حرکت می‌کند.

میهن اسلامی و گرامی ما چند ماه است که عرصه خودنمایی و جلوه‌گری‌های جدید هر سه گروه پیش‌گفته است. بدون شک مخاطبان فرهیخته این نوشتار تأیید می‌فرمایند که در کشور و جامعه ما نیز میدانی بزرگ و فراخوانی فراگیر برای ایستادن در هر کدام از سه اردوگاه مذکور برقرار شده است. آنچه طی این چند ماه برای همگان روشن شد این است که هر کس در هر عرصه‌ای که فعال است، همواره می‌تواند و باید جایگاه خود را به‌درستی بشناسد و نقش ایفا کند.

اگرچه هیاهوی کرونا این بار فرصت طلایی و نمادین را از آغاز تا پایان برای خدمت و عشق ورزیدن‌های انسانی الهی و جاودانه شدن، در اختیار طبیبان، پرستاران و فعالان عرصه بهداشت و درمان قرار داد، اما خیلی زود این صف‌بندی را به تمام پیکره جامعه پیشنهاد داد و زمینه را برای انتخاب همگان فراهم کرد. تمام خیران مادی و معنوی که در این دوران سخت به هر شکل و در هر اندازه اقدامی مثبت از خود نشان دادند، سودی حقیقی و ماندگار را برای خود رقم زدند و از تهدید و خطر، فرصتی انسانی و الهی برای خویش خلق کردند. وظیفه همه ما قدردانی از تمام کسانی است که به‌خوبی و به شکل‌های گوناگون پاسدار شأن انسان هستند و از ارزش عنوان مسلمانی به‌خوبی حفظ و حراست می‌کنند. اما از یک نکته مهم و حیاتی که موضوع قسمت نهایی این گفتار است، نباید غفلت شود. اولین و آشکارترین جلوه پدیده کرونا، تهدید و تخریب سلامت جسمی افراد و جوامع بود. به همین علت، اولین تدابیر و اقدامات دفاعی نیز صرف حفاظت و تقویت سلامت جسمی افراد و جوامع، از جمله در کشور عزیزمان، شد. گذشت زمان لازم بود تا روشن شود که حتی این بیماری به‌ظاهر جسمی، تا اعماق روح انسان‌ها را نیز مورد هجوم قرار خواهد داد و اگر جسم افراد به مراقبت و حمایت نیاز دارد، روح و جان آن‌ها به‌مراتب مهم‌تر است. اگر روح انسان ضعیف شود، مراقبت‌های جسمی فایده چندانی به او نخواهند رساند و اگر روح او به‌خوبی تربیت و تقویت شود، آنگاه به‌وضوح شکست‌ناپذیر خواهد شد.

پزشکان و پرستاران گرامی خط مقدم جبهه سلامت جسمی جامعه هستند، اما مهم است که همه جامعه و از جمله خود ما معلمان، با یقین و بدون هرگونه تردید و ضعف، بدانیم که خط مقدم جبهه دفاع از سلامت روح و روان جامعه به ما سپرده شده است. باید باور کنیم که سهم بزرگی از چگونگی صف‌آرایی‌های واقعی جامعه را ما معلمان ترسیم و تحکیم می‌کنیم. اردیبهشت ماه سال‌هاست که خود ما و جامعه‌مان را به پاسداشت مقام معلم فرامی‌خواند. گرد و غبار کرونا هم نه‌تنها نتوانست این مهم را کمرنگ کند، بلکه نشان داد تعلیم و تربیت هیچ‌گاه تعطیل‌بردار نیست. آن معلمی که در ورودی اتاق یا یخچال خانه‌اش را به تخته آموزشی تبدیل می‌کند، فقط به فکر آموزش بچه‌ها نیست، بلکه در ورای این کار لطیف، دغدغه و نگرانی خود برای تربیت و تعالی جامعه را پاسخ می‌دهد و به نمایش می‌گذارد! نسیم رحمت خداوند در ماه مهمانی‌اش روح‌نوازتر می‌وزد...

برای شفای بیماران دعا می‌کنیم. برای مدافعان جبهه سلامت دعا می‌کنیم. برای معلمان و مربیان، یعنی مدافعان سلامت و تعالی روح و روان جامعه، دعا می‌کنیم و قدردان زحماتشان هستیم!

یاد روزهای بچگی و جملات ساده، صادقانه و پراحساس به خیر: معلم عزیزم، روزت مبارک!